Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Pios Love Nr. **46**

Bekendtgørelse
(Nr. 270 af 16. Juni 1941)
af

LOV

om

Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælpere

Med et alfabetisk Register.

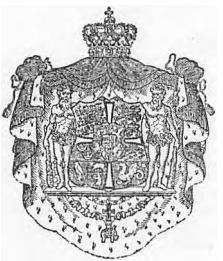

Pris: 40 Øre

JESPERSEN OG PIOS FORLAG
KØBENHAVN 1948

TRYKT I H. P. HANSENS BOGTRYKKERI
I KØBENHAVN

I Medfør af den Bemyndigelse, som er givet Justitsministeren ved § 3 i Lov Nr. 246 af 30. Maj 1941 om Ændringer i Lov Nr. 343 af 6. Maj 1921 om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælpere, bekendtgøres herved sidstnævnte Lov med de Ændringer og Tilføjelser, som er en Følge af Lov Nr. 277 af 30. Juni 1922 § 71, Lov Nr. 127 af 15. April 1930 § 6, Lov Nr. 131 af 20. April 1933, Lov Nr. 88 af 15. Marts 1939 § 31 og den ovennævnte Lov Nr. 246 af 30. Maj 1941, som

Lov om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælpere.

Kapitel 1.

§ 1.

Reglerne i nærværende Kapitel ordner Retsforholdet mellem Husbond og de i hans Tjeneste staaende Personer, forsaavidt disse ved Fæstemaalets Indgaaelse er under 18 Aar. Lovens Regler kan ikke ved Overenskomst fraviges til Ugunst for Medhjælperen. Lovens Regler finder — bortset fra Bestemmelserne i §§ 2, 7, 8, 11, 3die Stykke, og 19 — ikke Anvendelse, naar Fæstemaalet er indgaaet paa kortere Tid end en Maaned.

§ 2.

(Ophævet ved § 71 i Lov Nr. 277 af 30. Juni 1922 om Umyndighed og Værgemaal).

§ 3.

De almindelige Skiftetider er i Tjenesteforhold, indgaaede halvaarsvis eller paa længere Tid, den 1. Maj og den 1. November.

§ 4.

Tjenesteforholdets Varighed bestemmes ved Parternes Overenskomst. Fæstemaal kan dog ikke gyldigt indgaas for længere Tid end et Aar.

§ 5.

Er Fæstemaalet indgaaet paa en Maaned, fortsættes Tjenesteforholdet mellem Parterne, indtil det fra en af Siderne opsiges senest den 15. i en Maaned til Fratræden den 1. i den følgende Maaned.

Er Fæstemaalet indgaaet paa længere Tid end en Maaned, ophører Tjenesteforholdet ved Udløbet af den vedtagne Tid, saafremt ny Overenskomst om Forholdets Fortsættelse ikke er afsluttet.

Godtgør en ugift Medhjælperske, at hun skal indgaa Ægteskab inden Udløbet af Tjenestetiden, skal hun være berettiget til at opsige Tjenesteforholdet senest den 15. i en Maaned til Ophør den 1. i den følgende Maaned.

Naar Tjenesteforholdet skal ophøre i Henhold til Aftale eller Opsigelse, har Medhjælperen Krav paa indtil 2 halve Dages Frihed til at søge ny Tjeneste.

Medhjælperen er berettiget til at forlade Tjenesten Kl. 12 Middag paa Skiftedagen.

§ 6.

Kan det ikke oplyses, for hvilket Tidsrum et indgaaet Fæstemaal er afsluttet, anses det, naar Tjenestestedet er København, en Købstad eller en Handelsplads, indgaaet for en Maaned, paa Landet for Tiden

indtil den første almindelige Skiftedag, som indtræffer mindst 1 Maaned efter Tiltrædelsen.

§ 7.

Dersom Medhjælperen som en Del af Vederlaget har Krav paa Kost, er Husbonden pligtig at yde god, sund og tilstrækkelig Kost. Hver Medhjælper skal have egen Kuvert. Husbonden maa ikke give Medhjælperen stærke Drikke, og saadanne maa ikke opbevares eller nydes i Medhjælperens Værelse.

§ 8.

Medhjælpere, der er henviste til at have Natteophold hos Husbonden, skal have et lyst og luftigt Værelse med let aabnelige Vinduer. Værelset skal rumme mindst 16 m^3 for 1 Person, 25 m^3 for 2 Personer. Intet Værelse maa anvendes til Natteophold for mere end 2 Medhjælpere; i Bygninger, der er opførte før denne Lovs Ikrafttræden, kommer denne Regel dog først til Anvendelse 3 Aar efter nævnte Tidspunkt, og vedkommende Kommunalbestyrelse kan paa Grund af særlige Forhold indrømme en endnu længere Frist. Forsaavidt et Værelse herefter kan være indrettet til mere end 2 Personer, skal det dog rumme mindst 8 m^3 udover de ovenfor nævnte 25 m^3 for hver Person, det er beregnet for udover 2 Personer. Findes Værelset i en Staldbygning, maa der ikke være direkte Indgang fra Stalden.

Enhver Medhjælper skal have eget Sengested. Værelset skal endvidere være forsynet med Bord, Vaskestel og en Stol for hver Beboer. Rene Lagener skal gives mindst een Gang om Maaneden, rent Haandklæde mindst een Gang om Ugen.

Om Vinteren skal der anvises Medhjælperen et behørigt opvarmet Værelse til Ophold i Fritiden.

§ 9.

Er Tjenesteforholdet indgaaet for kortere Tid end et halvt Aar, kan Medhjælperen kræve den fortjente Løn udbetalt ved Udgangen af hver Maaned. Er Forholdet indgaaet for et halvt Aar eller længere Tid, kan Medhjælperen efter 3 Maaneders Tjeneste kræve udbetalt den i første Maaned fortjente Løn, efter 4 Maaneder den i anden Maaned fortjente Løn og saa fremdeles, saaledes at Lønnen for de 2 sidst udløbne Maaneder stadig henstaar hos Husbonden indtil Tjenestens lovlige Ophør.

Er ingen Aftale truffet om Lønnens Størrelse, kan Medhjælperen kræve et saadant Vederlag, som paa det Sted, hvor Tjenesten udføres, er sædvanligt for Medhjælpere i lignende Stilling.

Er anden Aftale ikke truffet, anses to Trediedele af Lønnen for et Helaar som Løn for Sommerhalvaaret og to Trediedele af Lønnen for Sommerhalvaaret som Løn for dettes tre sidste Maaneder.

Ophører Tjenesten før det fastsatte Tidspunkt, har Medhjælperen Krav paa Vederlag i Forhold til den Tid, hvori han har tjent. Har Medhjælperen været fraværende fra Tjenesten i Tjenestetidens Løb, og Fraværelsen ikke skyldes hans Sygdom (jfr. dog § 13) eller lovhjemlet Ferie, taber han Retten til en forholdsmæssig Del af Lønnen.

§ 10.

Husbonden er pligtig at holde Medhjælperen paa Tjenestestedet værende Ejendele forsikrede mod Ildsvaade indtil et Beløb af 500 Kr. I Undtagelsestilfælde hæfter han selv for Erstatningssummen indtil dette Beløb.

§ 11.

Bliver Medhjælperen syg i Tjenestetiden, er Hus-

bonden i alle Tilfælde pligtig til, saa længe Tjenesteforholdet bestaar, at drage Omsorg for hans Pleje.

Forsaavidt Husbonden ikke ønsker at beholde den syge i sit eget Hus, er han berettiget til at indlægge ham paa et offentligt Sygehus; derimod kan han ikke uden Medhjælperens Samtykke lade ham anbringe andetsteds.

En Medhjælper, som er syg og sengeliggende, maa ikke, selv med eget Samtykke, flyttes, saafremt Flytningen kan medføre Fare for hans Helbred eller for Smittes Udbredelse. Hvis en Husbond i Strid med denne Regel har flyttet en syg Medhjælper ud af Huset og derved bevirket Forværring i hans Tilstand, bliver han pligtig at bære alle derved forvoldte Omkostninger, medmindre han til Støtte for sin Handlemaade har haft Lægeerklæring for, at Flytningen var farefri eller nødvendig for Medhjælperens egen Skyld, eller han under Ulykkes- eller Sygdomstilfælde, som han med Føje kunde gaa ud fra ikke tillod at afvente en Læges Tilkaldelse, har med tilbørlig Forsigtighed bragt Medhjælperen til et offentligt Sygehus.

§ 12.

Paaføres der Medhjælperen en Legemsskade eller Sygdom som Følge af utilbørligt Forhold fra Husbondens Side, skal denne bekoste Helbredelsen og kan desuden tilpligtes at give Medhjælperen Erstatning for det Næringstab, som han lider, efter at Tjenesten er ophørt.

§ 13.

Paadrager Medhjælperen sig en Legemsskade eller Sygdom ved eget utilbørligt Forhold, er Husbonden pligtig at yde ham Kost og Logi, forsaavidt og saa længe han er i Husbondens Hus, men derimod ikke Kostpenge, naar han ikke mere er i dette. Lønnen er

Husbonden berettiget til at inddrage for den Tid, hvori Medhjælperen er utjenstdygtig.

§ 14.

Bliver Medhjælperen syg i Tjenestetiden, uden at dette kan tilskrives utilbørligt Forhold enten fra Husbondens eller Medhjælperens egen Side, er Husbonden pligtig til, indtil Tjenesteforholdet ophører, at udrede tilsagt Løn samt Kost og Logi, forsaavidt og saa længe Medhjælperen forbliver i hans Hus, og i modsat Fald Kostpenge, jfr. § 32. Ydelsen af Kostpenge bortfalder dog for den Tid, hvori Medhjælperen maatte være indlagt paa offentligt Sygehus eller lignende Anstalt uden Udgift til almindelig Kur og Pleje.

§ 15.

Udgifterne til Medhjælperens Lægebehandling, Lægemidler og særlige Pleje samt Ophold paa Sygehus eller lignende Anstalt er, bortset fra de i § 11, sidste Stykke, og i § 12 omhandlede Tilfælde, Husbonden uvedkommende. Husbonden bør henlede Medhjælperens Opmærksomhed paa det formaalstjenlige i at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse.

§ 16.

Er Medhjælperen under de i §§ 13 og 14 angivne Omstændigheder blevet angrebet af en Sygdom, som sætter ham ud af Stand til at udføre Tjenesten, kan enhver af Parterne efter en Maaneds Forløb, saafremt Sygdommen vedvarer, opsige Tjenesten til Ophør med 14 Dages Varsel, uanset om Fratrædelsesdagen ikke bliver den første i en Maaned.

§ 17.

Dør Medhjælperen, har Arvingerne kun Krav paa en saadan Del af Lønnen, som kan anses fortjent, ind-

til han ved Sygdom blev sat ud af Stand til at forrette sin Tjeneste. Begravelsesomkostningerne er Husbonden uvedkommende.

§ 18.

Selv om Medhjælperen er fæstet til en vis Art af Tjeneste, skal han dog under særlige Omstændigheder være pligtig midlertidig at deltage i anden til hans Stilling og Evner passende Gerning, navnlig naar de, som skulde have udført samme, ved Sygdom, Ferie eller andet Forfald for en Tid er forhindrede deri. Dersom Medhjælperen udtrykkelig har betinget sig Fritagelse for visse bestemte Arbejder, vil han dog i intet Tilfælde være pligtig at udføre saadanne.

§ 19.

Børn maa ikke anvendes til Arbejde i den Tid, de skal søge Skolen eller Konfirmationsundervisningen, og skal have den fornødne Tid til Forberedelse hertil.

Medhjælpere under 16 Aar maa ikke beskæftiges ved Arbejde, der i Forhold til deres Alder skønnes at overstige deres Kræfter, og ikke i længere Arbejdstid, end der normalt gælder henholdsvis i By og paa Land.

Medhjælpere over 16 Aar maa ikke uden gyldig Grund anvendes til Natarbejde. Har en Medhjælper udført saadant Arbejde, har han Krav paa tilsvarende Hvile den følgende Dag.

For Medhjælpere, der søger Aftenskoler, Fagskoler, offentlige Ungdomsskoler eller tilsvarende Skoler, skal Arbejdstiden, medmindre Husbonden ved Fæstemaalets Indgaaelse har taget Forbehold med Hensyn til bestemte Arbejder, lægges saaledes, at den ikke hindrer dem i at benytte Undervisningen i saadanne Skoler.

§ 20.

En Medhjælper, som er fæstet for et halvt Aar, eller som har tjent i et saadant Tidsrum, har Krav paa Frihed i 6 Søgnedage, og en Medhjælper, som er fæstet for et helt Aar, eller som har tjent i et saadant Tidsrum, i 12 Søgnedage i Tjenestetidens Løb. Er Tidspunktet for Fridagene ikke aftalt, afgør Husbonden i Tilfælde af Uenighed, hvornaar Fridage skal gives; Medhjælperen kan dog forlange, at mindst Halvdelen af den ham tilkommende Frihed gives i Sammenhæng og i Tilslutning til en Søndag og, hvor det efter Tjenesteforholdets Løbetid er muligt, i Tidsrummet fra 2. Maj til 30. September, og at Fridagene i øvrigt efter hans Ønske gives enten samlet eller enkeltvis.

§ 21.

Dør Husbonden, eller kommer hans Bo under Konkursbehandling, fortsættes Tjenesteforholdet med Enken, Arvingerne eller Boet i Husstanden eller Bedriften, saaledes som det oprindelig var indgaaet. Dog er enhver af Parterne berettiget til at opsige Forholdet til Ophør med 2 Maaneders Varsel til en af de almindelige Skiftetider eller med 3 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned.

§ 22.

I Konkursboer samt Dødsboer, hvori Arv og Gæld er fragaaet, nyder Medhjælperen i Overensstemmelse med Lov Nr. 51 af 25. Marts 1872 § 33, Nr. 2 f. Fortrinsret for Løn og Kostpenge, dog ikke for længere Tid tilbage end et Aar fra den sidste almindelige Skiftedag forud for Konkursens Begyndelse eller Dødsfaldets Indtræden. Fortsættes et bestaaende Tjenesteforhold i Henhold til § 21 med Boet, fyldestgøres

Medhjælperens Krav for Tiden efter Konkursen eller Dødsfaldet som Massekrav.

§ 22 a.

Naar Udlæg foretages i en fast Ejendom, kan det alene ske med Forbehold dels af de Krav, som Ejerens Medhjælpere har paa ham paa Udlægets Tidspunkt for allerede fortjent Løn og Kostpenge, dog ikke for længere Tid end 6 Maaneder, dels af deres Krav paa Løn og Kostpenge for Tiden indtil Udløbet af den efter Udlægets Foretagelse følgende Maaned. Det samme gælder i Tilfælde af Udpantning, medmindre denne foretages for en Fordring, der er sikret ved lovbestemt Pant.

Saafremt Ejendommen stilles til Tvangsauktion, har Medhjælperne i det Omfang, i hvilket det er fornødent, for de i 1ste Stykke nævnte Krav Fortrinsret i Ejendommen med Tilbehør forud for ethvert Krav, der er sikret ved villiesbestemt Pant eller et ved Retsforfølgning stiftet Pant i denne. Det paahviler Fogeden at paase, at der i Auktionsvilkaarene optages Bestemmelse om den heromhandlede Fortrinsret, og at der afsættes det fornødne til Kravenes Fyldestgørelse, jfr. herved Retsplejelovens §§ 563, 1ste Stykke, og 581.

Naar Arv og Gæld fragaas i Husbondens Bo, eller dette kommer under Konkursbehandling, finder Bestemmelsen i 2det Stykke tilsvarende Anvendelse; Fortrinsret haves i disse Tilfælde dels for de Krav, som Ejerens Medhjælpere har paa ham ved Dødsfaldet eller Konkursens Begyndelse for allerede fortjent Løn og Kostpenge, dog ikke for længere Tid end 6 Maaneder, dels for deres Krav paa Løn og Kostpenge for Tiden indtil Udløbet af den efter Dødsfaldet eller Konkursens Begyndelse følgende Maaned.

Den i denne Paragraf omhandlede Fortrinsret ha-

ves kun i den Ejendom, paa hvilken Medhjælperen har eller har haft Tjeneste.

§ 23.

Naar Arv og Gæld fragaas i Husbondens Bo, eller det kommer under Konkursbehandling, eller naar Udlæg til Forauktionering gøres i en Ejendom, ved hvis Pantsætning Forordning af 28. Juli 1841 § 3 og Lov Nr. 51 af 25. Marts 1872 § 153 er anvendte, skal Medhjælpere, som paa den Tid har Tjeneste hos Husbonden eller paa den udlagte Ejendom, være berettigede til uden Opsigelse at ophæve Tjenesteforholdet, saafremt der ikke senest 8 Dage efter den paagældendes til Boet eller Udlægshaveren rettede Begæring af nogen i Boet eller Ejendommen interesseret bliver stillet Sikkerhed for hans tilgodehavende Løn og Kostpenge, dog ikke for længere Tid tilbage end to Maaneder forinden Dødsfaldet, Konkursen eller Udlægget, samt for Løn og Kostpenge for Tidsrummet, indtil Tjenesteforholdet ved Opsigelse kan bringes til Ophør.

Er der Tvist mellem Parterne om Sikkerhedens Art eller Tilstrækkelighed, afgøres denne i Tilfælde af Konkurs eller Dødsbobehandling af Skifteforvalteren, i Tilfælde af Udlæg af Fogeden.

§ 24.

Den, der er gyldigt bortfæstet efter denne Lov, er pligtig at indfinde sig i Tjenesten senest Kl. 10 Aften paa den Dag, da Tjenesteforholdet begynder. Møder den paagældende ikke rettidigt i Tjenesten, kan Husbonden betragte Fæstemaalet som ugyldigt, medmindre Medhjælperen ved en ham utilregnelig Omstændighed er hindret i at møde i rette Tid, og Husbonden faar Meddelelse derom senest den paafølgende Dag. Husbonden er i saa Fald pligtig at

vente i 8 Dage efter Mødedagen, saafremt Tjenesteforholdet er indgaaet for et halvt Aar eller længere Tid, og 2 Dage efter Mødedagen, dersom Forholdet er indgaaet for kortere Tid. Medhjælperen har dog i disse Tilfælde kun Krav paa Løn fra Tiltrædelsesdagen.

§ 25.

Flytter Husbonden efter Fæstemaalets Indgaaelse længere end 7 km bort fra det Sted, hvor Tjenesten efter Aftalen med Medhjælperen maatte forudsættes at skulle tiltrædes, eller flytter han fra By til Land eller omvendt, er Medhjælperen ikke pligtig at overtage Tjenesten. Er Husbonden flyttet til Færøerne, Grønland eller Udlandet, kan Medhjælperen fordre Løn for den vedtagne Tjenestetid, dog ikke over et halvt Aar. Er Medhjælperen ikke inden 4 Uger før Tjenestens Tiltrædelsestid underrettet om sidstnævnte Flytning, har han endvidere Krav paa Kostpenge, jfr. § 32, for den vedtagne Tjenestetid, dog ikke over 8 Uger. Naar Medhjælperen gaar i Tjenesten, uagtet Husbonden er flyttet fra det Sted, hvor den skulde tiltrædes, er Husbonden pligtig at betale ham de derved foranledigede særlige Flytningsomkostninger til Tjenestestedet.

Flytter Husbonden, efter at Medhjælperen er tiltraadt, gælder tilsvarende Regler. Naar Medhjælperen flytter med Husbonden fra det Sted, hvor Tjenesten er tiltraadt, skal Husbonden bekoste hans Tilbagerejse ved Tjenestens Ophør.

§ 26.

Medhjælperen er berettiget til at undlade at tiltræde Tjenesten, naar han kan bevise, at Husbonden i det sidste Aar, før Tjenesten skal tiltrædes, har mishandlet eller sultet sine Medhjælpere eller søgt at for-

lede dem til forbryderiske eller usædelige Handlinger, forsaavidt det ikke godtgøres, at den, der har afsluttet Fæstemaalet, ved dettes Indgaaelse var vidende om det paagældende Forhold.

Bliver Medhjælperen først, efter at Tjenesten er tiltraadt, vidende om, at han af en af de foran nævnte Grunde har været berettiget til at undlade at tiltræde Tjenesten, er han berettiget til uden Varsel at ophæve Tjenesteforholdet, dog at han maa gøre dette inden 14 Dage, efter at han er blevet vidende om den paagældende Omstændighed. Medhjælperen har i dette Tilfælde kun Krav paa Løn i Forhold til den Tid, han har tjent.

§ 27.

Medhjælperen kan ophæve Tjenesteforholdet uden Opsigelse, naar han kan bevise, at Husbonden ved utilbørligt Forhold fra sin Side har gjort sig skyldig i grov Tilsidesættelse af sine Pligter som saadan, saasom naar han:

1. har øvet Vold imod Medhjælperen,
2. retsstridig har udsat hans Liv, Helbred eller Ære for Fare,
3. har søgt at forlede ham til forbryderske eller usædelige Handlinger,
4. retsstridig har fremsat usande Beskyldninger imod ham, som er egnede til at skade hans gode Navn og Rygte,
5. har undladt trods Paakrav at betale ham forfalden Løn,
6. har nægtet at give ham saadan Frihed, som han efter Loven eller særlig Aftale har Krav paa, eller anvender ham til Arbejde i Strid med Loven eller særlig Aftale,
7. yder ham saadan Kost eller Opholdsrum, der er

i Strid med Loven eller særlig Aftale eller er egnet til at udsætte hans Helbred for Fare,

samt naar Medhjælperen har været Genstand for Vold eller utilbørlige Tilnærmelser fra andre til Husstanden hørende Personer uden trods Henvendelse at kunne opnaa Husbondens Beskyttelse derimod.

§ 28.

Dersom Medhjælperen uden at være hindret ved Sygdom eller andet lovligt Forfald, og uden at der har foreligget nogen Grund, som berettiger ham til at hæve Tjenesteforholdet, har undladt at møde i Tjenesten i rette Tid, saa at han af den Grund er blevet afvist, eller aldeles er udeblevet, er han pligtig at betale Husbonden i Erstatning saa meget, som Halvdelen af den betingede Løn udgør for den vedtagne Tjenestetid. Samme Erstatningsansvar ifalder en Medhjælper, som ulovligt bortgaar af Tjenesten.

Har Medhjælperen ophævet Tjenesteforholdet i Medfør af § 27, har han Krav paa en efter Forholdene afpasset Erstatning, der dog ikke kan overstige den vedtagne kontante Løn for Tjenestetiden samt Kostpenge, jfr. § 32, for samme Tidsrum, dog ikke udover 8 Uger.

§ 29.

Husbonden er pligtig at modtage Medhjælperen i sin Tjeneste til den fastsatte Tid. Dog kan han nægte at modtage Medhjælperen, naar han kan bevise:

1. at Medhjælperen i Løbet af det sidste Aar før Tjenestens Tiltrædelsestid har været idømt Fængselsstraf for en forsætlig Lovovertrædelse,
2. at den, der har afsluttet Fæstemaalet, ved dettes Indgaaelse har forevist falske Anbefalinger,
3. at Medhjælperen mangler den særlige til Tjenestens Udførelse nødvendige Færdighed, som han

ved Fæstemaalets Indgaaelse udtrykkelig har opgivet at besidde, eller

4. at Medhjælperen lider af smitsom Sygdom eller paa Grund af Sygdom eller Legemsskade eller for Kvinders Vedkommende Frugtsommelighed er uskikket til den paatagne Tjeneste,

alt dog kun, forsaavidt det ikke kan godtgøres, at Husbonden ved Kontraktens Indgaaelse var vidende om det paagældende Forhold.

Bliver Husbonden først, efter at Tjenesten er tiltraadt, vidende om, at han af en af de ovenfor nævnte Grunde har været berettiget til at nægte at modtage Medhjælperen, kan han afskedige denne af Tjenesten, dog at han maa gøre dette inden 14 Dage, efter at han er blevet vidende om den paagældende Omstændighed.

§ 30.

Husbonden kan uden Opsigelse ophæve Tjenesteforholdet, naar han kan bevise, at Medhjælperen groft tilsidesætter sine Pligter eller iøvrigt udviser et særlig slet Forhold i Tjenesten, saasom naar Medhjælperen:

1. idømmes Fængselsstraf for en forsætlig Lovovertrædelse,
2. øver Vold mod Husbonden eller nogen anden, der paa hans Vegne leder Arbejdet eller hører til Husstanden,
3. nægter at efterkomme Befalinger angaaende Tjenestens Udførelse eller Husets Orden, givne af Husbonden eller nogen paa hans Vegne,
4. forfører Husets Børn til slette Handlinger,
5. til Trods for Advarsler gentagne Gange befindes drukken,
6. ved utugtigt Forhold krænker Husets Orden,

7. skønt ugift bliver frugtsommelig og derved ude af Stand til at udfylde sin Plads,
8. lider af nogen smitsom Kønssygdom,
9. mishandler Kreaturer, han skal passe, eller forsætlig beskadiger Husbondens Ejendele,
10. gør sig skyldig i grov eller vedvarende Forsømmelighed eller Skødesløshed i Henseende til Opfyldelsen af sine Tjenestepligter.

Husbonden er fremdeles berettiget til at ophæve Tjenesteforholdet, naar Medhjælperen fængsles i længere Tid end 8 Dage, uden at dette kan lægges Husbonden til Last.

Naar Husbonden i Henhold til §§ 29 og 30 ophæver Tjenesteforholdet, er han pligtig at betale Medhjælperen den aftalte Løn for den Tid, hvori han har tjent.

§ 31.

Har Husbonden uden lovlig Grund vægret sig ved at modtage Medhjælperen eller bortvist denne af sin Tjeneste, er han pligtig at betale Medhjælperen den vedtagne kontante Løn for Tjenestetiden samt Kostpenge (jfr. § 32) for samme Tidsrum, dog ikke udover 8 Uger.

§ 32.

De i Loven omhandlede Kostpenge fastsættes i Mangel af mindelig Overenskomst efter Rettens Skøn under Hensyntagen til Tjenesteforholdets Beskaffenhed og de stedlige Forhold, dog ikke under 1 Kr. 50 Ø. om Dagen.

Kapitel 2.

§ 33.

Retsforholdet mellem Husbond og de i hans Tjeneste staaende Personer, der er fyldt 18 Aar, beror

paa Parternes Overenskomst. Dog kan Parterne ikke retsgyldigt vedtage Bestemmelser, hvorved Reglerne i § 8, 1ste Stykke, og § 11, 3die Stykke, 1ste Punkt, fraviges, og Medhjælperen kan ikke paa Forhaand give Afkald paa nogen Del af de i Lovens §§ 11—14 omhandlede Krav. En Overenskomst mellem Husbond og Medhjælper, hvorved denne frafalder noget i Anledning af en indtraadt Sygdom hjemlet Krav, er uforbindende for Fattigvæsenet, saafremt Medhjælperen falder dette til Byrde.

Saafremt Parterne ikke har vedtaget afvigende Bestemmelser, kommer ogsaa de øvrige Regler i Lovens Kapitel 1 — med Undtagelse af § 7, 3die Punktum — til Anvendelse, selv om Medhjælperen er fyldt 18 Aar.

Kapitel 3.

§ 34.

I hver Landkommune vælger Sogneraadet for et Tidsrum af 4 Aar efter Forholdstal en Forligskommission bestaaende af 3 i Kommunen bosiddende Mænd eller Kvinder samt Stedfortrædere for disse. Saavel Arbejdsgivere som Medhjælpere skal være repræsenterede i Kommissionen. Kommissionen vælger selv sin Formand.

De valgte er pligtige at modtage Valget, medmindre de i mindst 4 Aar har beklædt nævnte Stilling eller paa Valgets Tidspunkt er over 60 Aar gamle. Afgaar en Forligsmægler i Løbet af Valgperioden, vælger Sogneraadet en anden for den tilbagestaaende Del af Tiden.

For denne Kommission skal alle Tvistigheder, der rejser sig af Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper, indbringes, saafremt begge Parter endnu opholder sig i Kommunen paa det Tidspunkt, da Sagen

anlægges. Opnaas Forlig ikke, kan Sagen forfølges videre ved Retten.

Udgiften til Kommissionens Protokol afholdes af Kommunen. I øvrigt gælder angaaende den heromhandlede Forligsmægling Reglerne i Plakat af 6. April 1827 § 1, jfr. Lov Nr. 189 om Forhøjelser af Afgifterne for Forligsmægling ved Forligskommissionerne af 22. December 1920, Lov om Forandringer i Forligsvæsenet af 4. Marts 1857 § 7 og Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 Kap. 26.

Bortset fra de hernævnte Tilfælde foregaar Forligsmægling i Sager, der rejser sig af Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper, ved Retten, jfr. Retsplejelovens § 268.

§ 35.

Sager, der opstaar af Forholdet mellem Husbond og Medhjælpere, behandles ved Underret.

§ 36.

Overtrædelse af Forskrifterne i §§ 7, 8 og 19 straffes under en Politisag med Bøder fra 10 Kr. Bøderne tilfalder Statskassen.

Tilbageholder Husbonden ulovligt Medhjælperens Ejendele, straffes han paa dennes Begæring under en Politisag med en Statskassen tilfaldende Bøde fra 10 Kr.

§ 37.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft 6 Maaneder efter dens Indrykkelse i Lovtidende.

Samtidig med, at nærværende Lov, der angaar samme Retsforhold som Tyendelov af 10. Maj 1854, træder i Kraft, ophæves nævnte Tyendelov samt Lov af 29. Marts 1867 om Ændringer i Tyendelovens

§ 59, og hvad der i den gældende Ret i øvrigt maatte stride mod denne Lov.

Fremdeles ophæves Lov om Forandringer i Forligsvæsenet af 4. Marts 1857 § 8 og Forordning af 5. Marts 1734 § 7.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab med Tilføjende, at § 2 i Lov Nr. 246 af 30. Maj 1941 er saalydende:

Denne Lov har Gyldighed fra den 1. Maj 1941, og Regelen i § 1, sidste Punktum*), finder fra dette Tidspunkt Anvendelse ogsaa paa allerede bestaaende Tjenesteforhold. Er et Tjenesteforhold paabegyndt før den 1. Maj 1941, bevarer Medhjælperen den ham efter den hidtil gældende Lovgivning tilkommende Ret til Frihed, hvorimod kun den Del af Tjenestetiden, der ligger efter nævnte Tidspunkt, kan medregnes ved Anvendelsen af Reglerne i § 1, 1ste Punktum.**)

*) Ovenstaaende § 20, sidste Punktum.

**) Ovenstaaende § 20, 1ste Punktum.

SAGREGISTER.

(Tallene angiver Paragraf og Stykke).

Aftenskoleundervisning § *19*, 4.
Anbefalinger, falske § *29*.
Arbejde, i Almindelighed § *18*.
Arbejde, overanstrengende § *19*, 2.
Arbejde, om Natten § *19*, 3.

Begravelsesomkostninger § 17.
Bortgang, lovlig §§ *26*, 2, *27*, *28*, 2.
Bortgang, ulovlig § *28*, 1.
Bortvisning, lovlig §§ *29* og *30*.
Bortvisning, ulovlig § *31*.
Brandforsikring § *10*.
Bøder for Overtrædelse af Lovens §§ *7*, *8* og *19*, § *36*.
Børns Anvendelse til Arbejde §*19*, 1.

Død, Husbondens §§ *21*, *22* og *22 a*.
Død, Medhjælperens § *17*.
Erstatningspligt, Medhjælperens § *28*, 1.

Fagskoleundervisning § *19*, 4.
Ferie § *20*.
Flytning, Husbondens § *25*.
Forligsmægling § *34*.
Fortrinsret §§ *22* og *22 a*.
Fratrædelsestid § *5*, 5.
Fritid til at søge ny Tjeneste § *5*, 4.
Frugtsommelighed §§ *29* og *30*.
Fængselsstraf §§ *29* og *30*.

Hospitalsophold §§ *11*, *14* og *15*.

Konfirmationsforberedelse § *19*, 1.
Konkursboer etc. §§ *21*, *22*, *22 a* og *23*.
Kosten § *7*.
Kostpenge § *32*, jfr. §§ *13* og *14*.

Kuvert, egen § *7.*
Kønssygdom § *30.*

Legemsskade, foranlediget af Husbonden § *12.*
Legemsskade, foranlediget af Medhjælperen § *13.*
Lovens Ikrafttræden og Omraade §§ *1, 33* og *37.*
Læge og Medicin § *15.*
Lønnens Forfaldstid § *9, 1.*
Lønnens Størrelse og Beregning § *9,* 2—4.

Medhjælperens Pligt til at udføre andet Arbejde § *18.*
Mindreaariges Ret til Bortfæstning, se §§ 35 og 36 i Lov Nr. 277 af 30. Juni 1922 om Umyndighed og Værgemaal.

Natarbejde § *19,* 3.
Nægtelse af Modtagelse, lovlig § *29,* 1.
Nægtelse af Modtagelse, ulovlig § 31.

Ophør af Tjenesteforholdet uden Opsigelse § *5,* 2, jfr. § *23.*
Opsigelse, i Almindelighed § *5,* 1.
Opsigelse, paa Grund af Dødsfald, Konkurs eller Udlæg § *23.*
Opsigelse, paa Grund af Sygdom § *16.*
Overenskomst, særlig § *23.*

Procesmaade § *35.*

Sengested § *8, 2.*
Skiftetider §§ *3* og *5, 5.*
Skoleundervisning § *19,* 1 og 4.
Stærke Drikke § *7.*
Sygdom, i Almindelighed §§ *11* og *14.*
Sygdom, foranlediget af Husbonden § *12.*
Sygdom, foranlediget af Medhjælperen § *13.*
Sygdom, Opsigelse af denne Grund § *16.*
Sygekasse § *15.*

Tilbageholdelse af Medhjælperens Ejendele § *36.*
Tiltrædelsestid § *24.*
Tjenesteforholdets Varighed §§ *4, 5* og *6.*
Tvangsauktion § *22 a.*

Udeblivelse, Frist for § *24.*
Udeblivelse, lovlig § *26,* 1.
Udeblivelse, ulovlig § *28.*
Udlæg § *22 a.*
Ungdomsskoler § *19,* 4.

Værelse § *8.*

Ægteskabs Indgaaelse af Medhjælperen § *5,* 3.